

ЄВРОПЕЙСЬКА МЕДИЧНА ШКОЛА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії

Ректор Європейської медичної школи

Олег БОВК

15 травня 2026 року

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ІСПИТУ ЗАМІСТЬ ЄФВВ з ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
для осіб, які мають право на спеціальні умови участі у вступній кампанії
для здобуття ступеня вищої освіти – магістр
спеціальність – С4 Психологія

КИЇВ 2026

ВСТУП

Програма фахового іспиту замість ЄФВВ з психології та соціології призначена для проведення вступного випробування в Європейській медичній школі для здобуття ступеня магістра за спеціальністю С4 «Психологія», денної та заочної форми здобуття вищої освіти замість ЄФВВ з психології та соціології для категорій вступників, які користуються спеціальними умовами участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7, згідно Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Європейській медичній школі в 2026 році.

Програму фахового іспиту замість ЄФВВ з психології та соціології розроблено у відповідності до Програми предметного тесту з психології та соціології єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 11 лютого 2022 року № 156).

Програма вступного випробування містить критерії оцінювання, структуру оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників.

Фаховий іспит замість ЄФВВ з психології та соціології проводиться у формі тестування для виявлення рівня підготовки вступника щодо ступеня володіння професійними знаннями та складається із 40 тестових завдань. Вступникові потрібно обрати одну правильну найбільш повну відповідь.

Кожна правильна відповідь оцінюється у 5 балів. Кожна неправильна відповідь оцінюється у 0 балів.

Максимальна кількість балів складає 200 балів.

Мінімальна кількість балів, що дає право вважати вступне випробування успішним повинна становити не менше 100 балів,

Час відведений на фаховий іспит складає 60 хв.

Програма містить наступні розділи:

1. Основи психології та соціології
2. Історія і теорія психології та соціології
3. Методи психології та соціології
4. Прикладні аспекти психології та соціології
5. Психологічні та соціологічні виміри суспільства

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Розділ 1. Основи психології та соціології

1.1 Психологія та соціологія у структурі сучасних наук.

1.1.1 Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології.

1.1.2 Об'єкт, предмет соціології. Суспільство як об'єкт соціології. Соціальна взаємодія як предмет соціології.

1.1.3 Функції соціології: теоретико-пізнавальні, практично-політичні.

1.1.4 Трансформація уявлень про предмет психології. Історичне формування предмета психології: від вчення про душу до науки про психіку.

1.1.5 Трансформація уявлень про предмет соціології: від вивчення суспільства в людині до дослідження людини в суспільстві.

1.1.6 Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія.

1.1.7 Рівні соціологічного знання: загальносоціологічні теорії (макросоціологія та мікросоціологія), спеціальні та галузеві соціологічні теорії (теорії середнього рівня), знання, здобуте за допомогою емпіричних досліджень.

1.2 Основні категорії психології та соціології.

1.2.1 Поняття «психіка» та її сутність. Функції психіки: відображальна, регулятивна.

1.2.2 Співвідношення понять «соціальне» і «суспільне».

1.2.3 Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість» та «індивідуальність».

1.2.4 Біологічні передумови, соціальні умови та чинники психічного розвитку особистості.

1.2.5 Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості.

1.2.6 Цінності та ціннісні орієнтації особистості. «Життєві стратегії».

1.2.7 Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси.

Розділ 2. Історія і теорія психології та соціології

2.1 Соціологічна та психологічна думка XIX ст.

2.1.1 Позитивізм Огюста Конта. Концепція співвідношення суспільства та індивіда.

2.1.2 Психологія натовпу Гюстава Лебона. Класифікація натовпів, характеристика натовпу.

2.1.3 Теорія наслідування Габріеля Тарда. Психологічний механізм наслідування як ключ до пояснення соціальної поведінки.

2.1.4 Органіцизм як еволюціонізм у теорії Герберта Спенсера.

2.2 Соціологічна та психологічна думка кінця XIX – початку XX ст.

2.2.1 Інтеракціонізм. Теорія «дзеркального Я» Чарльза Хортон Кулі. Символічний інтеракціонізм Джорджа Герберта Міда. Аналіз динаміки «Я»: «І» та «Ме».

- 2.2.2 Психоаналітична теорія Зигмунда Фрейда. Вчення про сексуальність: лібідо, сублімація, витіснення. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Соціологічні аспекти психоаналізу.
- 2.2.3 Індивідуальна психологія Альфреда Адлера. Комплекс меншовартості.
- 2.2.4 Аналітична психологія Карла Густава Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого.
- 2.2.5 Розуміюча соціологія Макса Вебера. Теорія соціальної дії. Типи соціальної дії. Типи легітимного панування.
- 2.2.6 Еміль Дюркгайм про суспільні норми і цінності. Поняття аномії. Проблема розрізнення нормальних і патологічних явищ. Типи самогубств.
- 2.2.7 Теорія соціальної поведінки Вільфредо Парето. Теорія еліт. Циркуляція еліт як елемент підтримки соціальної рівноваги.

2.3 Психологічна думка другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

- 2.3.1 Дж. Морено: соціометрична революція, психодрама. Неофрейдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та необіхевіоризм (А. Бандура). Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом). Генетична психологія Ж. Піаже.
- 2.3.2 Структурно-функціональна теорія Толкотта Парсонса. Концепція соціальної дії. Соціалізація і соціальний контроль як механізми інтеграції індивіда до соціальної системи. Функціональний аналіз Роберта Мертона. Теорії середнього рівня. Феноменологічна соціологія Альфреда Шюца.

Розділ 3. Методи психології та соціології

3.1 Планування та забезпечення якості дослідження.

- 3.1.1 Наукові дослідження: різновиди (теоретичні та емпіричні; фундаментальні та прикладні; розвідувальні, описові та аналітичні, польові та лабораторні), проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет.
- 3.1.2 Програма дослідження: структура документа, основні пункти, етапи дослідження. Концептуалізація та операціоналізація понять. Гіпотези (теоретичні, емпіричні, статистичні).
- 3.1.3 Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, вимоги, методи формування.
- 3.1.4 Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність.

3.2 Методи збору інформації.

- 3.2.1 Спостереження.
- 3.2.2 Експеримент.
- 3.2.3 Опитування (анкетування, інтерв'ювання).
- 3.2.4 Експертні опитування.
- 3.2.5 Соціометрія.
- 3.2.6 Аналіз документів. Контент-аналіз.

3.3 Методи аналізу емпіричних даних.

- 3.3.1 Вимірювання (за С. Стівенсом).

3.3.2 Описова статистика. Міри центральної тенденції та міри варіації для шкал різних типів. Точкове та інтервальне оцінювання. Дворчий інтервал.

3.3.3 Аналіз зв'язків (кореляція).

3.3.4 Лінійна регресія.

Розділ 4. Прикладні аспекти психології та соціології

4.1 Особистість як об'єкт та суб'єкт соціальних відносин.

4.1.1 Соціалізація особистості. Поняття ресоціалізації.

4.1.2 Девіантна поведінка. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм.

4.1.3 Соціальні статуси та ролі. Структура ролі за В. Ядовим.

4.1.4 Стать і гендер.

4.2 Особистість у життєвому та професійному просторі.

4.2.1 Гра, навчання, праця як види діяльності. Професійна діяльність. Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за Ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне вигорання. Поняття професійних криз.

4.2.2 Спілкування як соціально-психологічний феномен.

4.2.3 Конфлікт і конфліктна ситуація.

4.2.4 Соціальна організація як формальна група, лідерство та керівництво.

4.2.5 Характеристика і актуальні проблеми сучасної сім'ї. Функції та види сім'ї. Шлюб і шлюбні стосунки. Сімейні кризи.

РОЗДІЛ 5. Психологічні та соціологічні виміри суспільства

5.1 Група як структурний елемент суспільства.

5.1.1 Поняття та головні ознаки соціальної групи. Класифікація соціальних груп (великі соціальні групи, середні соціальні групи, малі соціальні групи).

5.1.2 Поняття великої соціальної групи. Класифікація великих соціальних груп (соціально-класові, соціально-демографічні, соціально-етнічні, соціально-професійні та соціально-територіальні). Натовп як велика стихійна група. Основні характеристики та типологія натовпу, соціально-психологічні особливості окремих його різновидів. Етнічні групи. Форми існування етносів та основні етнічні процеси. Поняття етнічної ідентичності та свідомості.

5.1.3 Поняття малої групи. Класифікація малих соціальних груп (первинні / вторинні; формальні / неформальні; референтні / групи членства; квазігрупи). Структура малої групи. Динамічні процеси в малій групі. Соціально-психологічний клімат групи. Конформізм, конформна поведінка і конформність. Згуртованість.

5.2 Соціальні та психологічні характеристики й форми організації суспільних процесів і явищ.

5.2.1 Суспільна свідомість. Масова свідомість. Групова свідомість. Індивідуальна свідомість. Механізми соціально-психологічного впливу (наслідування, навіювання, переконання, зараження, чутки, мода).

5.2.2 Поняття соціального інституту. Основні функції та характерні ознаки. Види соціальних інститутів: економічні, політичні, релігійні, культури та соціалізації тощо.

5.2.3 Соціальна стратифікація та соціальні нерівності. Основні критерії соціальної стратифікації. Види нерівності (економічна, політична, правова, культурна, цифрова, мобільна та ін.).

5.2.4 Соціальна мобільність: поняття, типи (вертикальна / горизонтальна), механізми, соціальні та психологічні чинники. Міграція як вид просторової мобільності: сутність, соціальні та психологічні характеристики.